

DECIZIE

08 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Vera Macinskaia
Sveatoslav Moldovan
Maria Ghervas
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de L. D.

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui V. J. împotriva lui L. D.
cu privire la repararea prejudiciului material

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014, prin care a fost
respins apelul declarat de către L. D. și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun.
Chișinău din 08 octombrie 2013, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 19 iulie 2012, V. J. a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui L. D.
cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a indicat că în temeiul contractului de vânzare-cumpărare
din 14 noiembrie 2008 a devenit proprietar a 1/2 cotă-parte din bunul imobil cu
numărul cadastral xxxxxxxx din str. xxxxxxx, mun. Chișinău.

Relatează că la 13 iunie 2012, L. D. a demontat și a deteriorat copertina ce
acoperă veranda de la intrarea în imobilul ce-i aparține cu drept de proprietate,
cauzându-i un prejudiciu material în sumă de 13546,31 lei.

Sușține că în rezultatul acestor acțiuni a sesizat Comisariatul de poliție a
sectorului Centru, mun. Chișinău solicitând contracararea acțiunilor ilegale a lui L. D.
îndreptate spre deteriorarea proprietății sale, cu atragerea la răspundere a persoanelor
vinovate.

Afirmă că prin răspunsul nr. xxxxxx din 20 iunie 2012, Comisariatul de Poliție
al sectorului Centru al CGP, mun. Chișinău a comunicat că plângerea a fost
înregistrată în R-2 CPS Centru, mun. Chișinău, sub nr. xxxxx din 13 iunie 2012, iar în
urma examinării s-a stabilit că L. D. a demontat copertina dată în baza unui răspuns
eliberat de către Inspecția de Stat în Construcții, care nu reprezintă nici o bază legală
de demolare a copertinei date, din ce considerente s-a constatat că litigiul apărut
reprezintă relații civile, rezolvarea cărora ține de competența instanței de judecată.

Cu referire la prevederile art. 46 din Constituția RM, art. 10 alin. (1), art. 11 alin. (1) lit. g) art. 316, art. 514, art. 1398 alin. (1) Cod civil, consideră că L. D., ca urmare a acțiunilor ilegale de deteriorare a copertinei ce acoperă veranda de la intrarea în bunul imobil ce-i aparține cu drept de proprietate, are obligația de a-i repara prejudiciul patrimonial cauzat.

Cu referire la prevederile art. 14 și art. 376 alin. (1) Cod civil afirmă că L. D. urmează să achite integral costul lucrărilor de reparație în sumă totală de 13546,31 lei, fapt ce rezultă din procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate.

Solicită interzicerea lui L. D. să efectueze acțiuni ce duc la încălcarea dreptului său de proprietate asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxxxx din str. xxxxxxxxxxxxxx, mun. Chișinău, încasarea de la L. D. în beneficiul său a prejudiciului material cauzat în sumă de 13546,31 lei și a cheltuielilor de judecată suportate. Totodată, în temeiul art. 243 Cod civil, solicită perceperea de la L. D. a dobânzii de întârziere determinată conform art. 619 Cod civil, chiar și în lipsa vinovăției.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 08 octombrie 2013 acțiunea a fost admisă integral și încasat din contul lui L. D. în beneficiul lui V. J. prejudiciul material în sumă de 13546,31 lei și taxa de stat în sumă de 410 lei. Totodată, a fost menționat faptul că pârâtul v-a achita dobânda de întârziere determinată conform art. 619 Cod civil, chiar și în lipsa vinovăției, dacă nu execută hotărârea în termen de 90 zile de la data când aceasta v-a deveni irevocabilă.

Prin încheierea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 08 octombrie 2013 a fost corectată greșeala strecurată în textul dispozitivului hotărârii nr. 2-815/13 din 08 octombrie 2013 și anume a considera corect fiind data emiterii dispozitivului – 08 octombrie 2013.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014 a fost respinsă cererea de apel declarată de L. D. și menținută hotărârea primei instanțe.

La 13 iunie 2014 L. D. a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Susține că a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel la 21 aprilie 2014.

În motivarea recursului a invocat ilegalitatea deciziei instanței de apel, deoarece au fost încălcate normele de drept material, instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Menționează că instanța de apel nu a constatat pe deplin faptul că L. D. nu poate fi recunoscut vinovat de comiterea samavolniciei (art. 335 Cod contravențional) doar în temeiul încheierii comisariatului de poliție, deoarece în acest caz a fost încălcat principiul prezumției nevinovăției.

Afirmă că recurentul nu poate fi declarat culpabil de comiterea samavolniciei doar în baza unei scrisori a inspectoratului de poliție, cu atât mai mult că lui L. D. nu i s-a adus la cunoștință măcar această scrisoare pentru a fi supusă contestării, ceea ce denotă repetat încălcarea principiului prezumției nevinovăției.

În acest sens explică că doar procurorul poate constata fapta de samavolnicie și nicidecum organele de poliție (art. 396 alin. (1) Cod contravențional) și nu prin proces-verbal, ci prin ordonanță motivată (art. 396 alin. (3) Cod contravențional). Mai precizează că nu se emite proces-verbal cu privire la contravenția în cazul constatării

de către procuror a contravenției, ci se emite ordonanță motivată (art. 446 alin. (3) Cod contravențional).

În aceste circumstanțe consideră că instanța de apel a reținut ilegal că recurentul a fost recunoscut vinovat de comiterea samavolniciei, însă doar procurorul este competent a examina samavolnicia, iar ordonanța motivată a procurorului nu a fost prezentată instanței de judecată.

Astfel, susține că la caz nu există probe că recurentul a deteriorat copertina intimatului.

Invocă că instanța de apel nu a ținut cont de necesitatea respectării principiului prezumției nevinovăției și a constatat ilegal, în lipsa unui proces echitabil, că recurentul se face vinovat de comiterea samavolniciei.

Consideră că a fost încălcat și principiul accesului liber la justiție, deoarece instanța de apel nu a auzit argumentele invocate de către recurent, însă a apreciat subiectiv ca fiind întemeiate doar alegațiile eronate ale intimatului.

Reiterează că nu poate fi recunoscut vinovat de comiterea contravenției persoana, în privința căruia nu i s-a întocmit de către procuror o ordonanță cu privire la contravenție, care urmează a-i fi adus la cunoștință pentru a o contesta.

Afirmă că intimatul din motive necunoscute, totuși a fost în imposibilitate de a prezenta atât primei instanțe cât și instanței de apel ordonanța emisă de procuror cu privire la contravenția aplicată în privința recurentului pentru samavolnicie, împrejurare în care instanțele de judecată nu puteau a declara recurentul ca fiind cuplabil de o acțiune ce nu a comis-o.

Invocă că în esență cuprinsul atât a hotărârii primei instanțe cât și a deciziei instanței de apel, reprezintă în sine o reproducere exactă și inadmisibilă a textului cererii de chemare în judecată înaintate împotriva recurentului de către intimat, fapt care constituie o împrejurare adițională care permite a concluziona nerespectarea de către prima instanță și instanța de apel a prevederilor art. 6§1 din Convenția din 04 noiembrie 1950 pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Consideră că cuprinsul hotărârii primei instanțe și deciziei instanței de apel, vin în contradicție cu prevederile art. 22 alin. (1), art. 25 alin. (1) și art. 26 alin. (1) și (3) CPC.

Prin referința din 09 septembrie 2014 V. J. a solicitat declararea ca fiind inadmisibil a recursului depus de L. D. împotriva deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că decizia instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului la 11 aprilie 2014, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 1675 (f. d. 93), iar recurentul susține că a făcut cunoștință cu decizia recurată la 21 aprilie 2014.

Alte date la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 13 iunie 2014, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite

recursul, de a casa decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC instanța, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum rezultă din materialele dosarului, înaintând acțiunea în judecată împotriva lui L. D., V. J. a solicitat să i se interzică acestuia să efectueze acțiuni ce duc la încălcarea dreptului său de proprietate asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxx din str. xxxxxxxxxxxx, mun. Chișinău, încasarea de la L. D. în beneficiul său a prejudiciului material cauzat în sumă de 13546,31 lei și a cheltuielilor de judecată suportate, iar în temeiul art. 243 Cod civil, a solicitat perceperea de la L. D. a dobânzii de întârziere determinată conform art. 619 Cod civil, chiar și în lipsa vinovăției.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia admiterii integrale a acțiunii, fiind încasat din contul lui L. D. în beneficiul lui V. J. prejudiciul material în sumă de 13546,31 lei și taxa de stat în sumă de 410 lei. Totodată, fiind menționat faptul că pârâtul v-a achita dobânda de întârziere determinată conform art. 619 Cod civil, chiar și în lipsa vinovăției, dacă nu execută hotărârea în termen de 90 zile de la data când aceasta v-a deveni irevocabilă.

Soluția adoptată a fost menținută și de către instanța de apel.

Instanța de recurs constată, însă, că contrar prevederilor art. 239 CPC și art. 241 alin. (5) CPC, concluziile primei instanțe, cât și a instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator anexat la dosar, precum normele de drept ce reglementează acest aspect.

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) CPC, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) și (2) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege și nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

De altfel, și alin. (5) al normei enunțate direct indică că instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, din conținutul hotărârilor judecătorești contestate rezultă ca fiind constatat cu certitudine că L. D. a demontat copertina din str. xxxxxxx, mun. Chișinău ce aparține lui V. J., iar prin prisma art. 1398 Cod civil consideră că acesta urmează să restituie reclamantului prejudiciul cauzat prin demontarea copertinei.

Ajungând, însă, la o astfel de concluzie, instanțele de judecată ierarhic inferioare au lăsat fără examinare și verificare argumentele aduse de către L. D. în sensul că dânsul nu are nicio tangență cu deteriorarea copertinei ce aparținea lui V. J., *mai mult că el nu are un careva interes față de imobilul dat, deoarece conform extrasului din registrul bunurilor imobile vecinii lui V. J. pe adresa din litigiu sunt alte persoane decât el.*

Faptul dat cu certitudine rezultă atât din procesul-verbal al ședinței de judecată în prima instanță din 03 septembrie 2013 (f. d. 42), cât și din cererea de apel depusă de către L. D. și explicațiile acestui în ședința de judecată a instanței de apel din 19 martie 2014 (f. d. 82).

Mai mult, instanțele judecătorești și-au întemeiat soluția adoptată luând ca bază încheierea nr. 6385 din 03 octombrie 2012 emisă de Comisariatul de Poliție al sect. Centru, mun. Chișinău din care rezultă că în privința pârâtului L. D. a fost întocmit un proces-verbal în baza art. 355 Cod Contravențional, pentru demontarea copertinei din str. xxxxxxx, mun. Chișinău (f. d. 18), precum și scrisoarea din 10 iulie 2013 a Inspectoratului de Poliție Centru al DP, mun. Chișinău prin care V. J. a fost informat că potrivit art. 30 alin. (2) Cod contravențional atragerea la răspundere contravențională a lui L. D., este imposibilă din motivul expirării termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională (f. d. 20).

Însă, reținând aceste acte, instanța de apel a trecut cu vederea argumentele invocate de către apelantul L. D. precum că examinarea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, este de competența exclusivă a procurorului, fapt ce direct rezultă din prevederile art. 396 alin. (1) Cod contravențional, iar conform alin. (3) al aceluiași articol prin ordonanță motivată, procurorul poate aplica orice sancțiune contravențională, cu excepția sancțiunii a cărei aplicare este de competența instanței de judecată.

La materialele dosarului însă lipsește o ordonanță a procurorului motivată, în sensul art. 396 Cod contravențional, cu privire la constatarea vinovăției lui L. D..

Mai cu seamă se va reține că la soluționarea cauzei nu a fost prezentat nici procesul-verbal întocmit în privința lui L. D. în baza art. 335 Cod contravențional, la care se face referire în încheierea nr. 6385 din 03 octombrie 2012, emisă, de altfel, de Comisariatul de Poliție al sect. Centru, mun. Chișinău și nu de procuror.

Sub acest aspect și reieșind din constatările enunțate, instanța de recurs relevă că pricina a fost judecată cu aplicarea eronată a normelor de drept material, iar având în vedere faptul că eroarea comisă nu poate fi corectată de instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea pricinii, instanța urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de L. D..

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui V. J. împotriva lui L. D. cu privire la repararea prejudiciului material, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Vera Macinskaia

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Ala Cobăneanu